

byerne for at udvide sit Jagtterrain, skønt han kun opholdt sig her i Landet en Maaned eller to om Aaret, naar han drev sin vilde Jagt. Den Slags synes jeg, man skulde bort fra. Ogsaa den høje Regering skulde alvorligt overveje dette Spørgsmaal og tillige tage under Overvejelse, om man ikke under en Venstre-regering en Gang kunde naa saa vidt, at man kunde tage Spørgsmaalet op om Indfrielse af Grundlovens Løfte i § 93. Jeg skal gerne vedkende mig den Anskuelse baade i denne Sal og udenfor, at jeg ikke venter mig stort af den nuværende Regering. Men alligevel vil jeg dog henstille til den, om den ikke kunde tage under alvorlig Overvejelse dette store og vigtige Spørgsmaal og tillige overveje, om ikke Tiden snart er moden til at indfri Grundlovens Løfte i § 93. Disse Spørgsmaal mener jeg derfor burde have været tagne op i det foreliggende Lovforslag.

Jeg skal nævne en tredje Ting, som jeg ogsaa ønsker, at Regeringen havde sin Opmærksomhed henvendt paa, og det er Skattespørgsmaalet. Efterhaanden som navnlig den kommunale Ejendomsskyld udvikler sig, tror jeg, at Tanken om en Jordværdiskat, der har været fremme saa ofte, og som ogsaa har sine varme Tilhængere i denne Sal, vil vokse sig stærkere og stærkere, ligesom den allerede i dette Øjeblik er langt stærkere, end den var i 1899. Jeg gentager, at efterhaanden som den kommunale Ejendomsskyld føres videre og videre frem i Livet, vil sikkert Antallet vokse af dem, som mene, at vi burde over til et nyt Skattegrundlag. Jeg kan derfor ikke lade denne Forhandling gaa til Ende, uden at jeg nævner dette, fordi jeg mener, at den Dag, man tog et virkelig rationelt Skridt i denne Retning, vilde dette Spørgsmaal om billigere og lettere Adgang til dansk Jord saa nogenlunde være løst. Jeg beklager altsaa, at dette Forslag kun er en Fornyelse af det gamle Forslag. Der ligger ikke nye Tanker gemte deri, der anvises ikke nye Veje. Men som praktisk Politiker maa det vel være min som ethvert Medlems Opgave at bidrage mit til at rette de værste Skavanker, der indeholdes i et saadant Forslag, og jeg skal da gøre nogle Bemærkninger til Lovforslagets Tekst.

Til § 1 maa jeg sige, at det vilde glæde mig i høj Grad, om man kunde naa dertil, at de bestaaende Organisationer — væsentlig Husmandsorganisationerne — kom til at vælge de 2 Medlemmer til Amtsraadskredskommissionerne. Jeg vilde helst,

hvis der virkelig var Organisationer for Landarbejderne, at disse valgte den ene, medens Husmandsorganisationerne valgte den anden og f. Eks. Regeringen den tredje. Jeg ved ikke, hvorfor Amtsraadet skal være Mellemlid. Det forekommer mig, at Regeringen lige saa godt kunde udvælge Formanden og de bestaaende Husmandsorganisationer de to Medlemmer. Jeg tror, at dette vilde være et betydeligt Fremskridt. Jeg vil ikke dermed i nogen Maade paastaa, at der for de nu bestaaende Kommissioners Vedkommende mangler Forstaaelse af dette Spørgsmaal. Men jeg tror at turde paastaa, at hvis Kommissionerne blev sammensatte paa den Maade, at de særlig interesserede — jeg kunde ogsaa bruge et andet Ord, som har en god Klang i visse Kredse her i Salen: de sagkyndige — i dette Spørgsmaal kom til at vælge de to Medlemmer, vilde de Afgørelser, som træffes, vække betydelig større Tilfredshed i de allerfleste Tilfælde, end de gøre i Øjeblikket. Derfor henstiller jeg til den højtærede Minister og det Udvalg, som bliver nedsat om Sagen, at tage dette Spørgsmaal op og overveje, om ikke det er muligt at give de bestaaende Husmandsorganisationer Ret til at vælge de to Medlemmer af Kommissionen.

Uden at jeg lægger stor Vægt derpaa, skal jeg nævne, at der i § 2 staar, at til Landarbejder henregnes efter denne Lov enhver Mandsperson, der o. s. v. I vor nyere Lovgivning regnes der ogsaa med Kvinderne, og det var maaske derfor ikke af Vejen, at man i Stedet for „Mandsperson“ satte „Person“. Jeg henstiller til de ærede Medlemmer, hvis Hjerte altid slaar varm for Kvinden, om de ikke kunde overveje dette Spørgsmaal. Saa var man ogsaa ude over et andet Spørgsmaal, som jeg senere skal komme til.

I Lovforslagets § 3 er Bestemmelsen om, at vedkommende tidligere skal have været knyttet i 5 Aar til Landbruget, udvidet til 6 Aar, medens den tilladelige Afbrydelse samtidig er udvidet fra 1 til 2 Aar. Jeg forstaar ikke dette. Jeg ved ikke, hvorfor adskillige Mennesker herved skulle udelukkes fra det ved Loven tilsignede Gode. Det forekommer mig urimeligt, at en Mand, der har været paa Landet al sin Tid, men som rejser til Byen eller kommer til at beskæftige sig med et eller andet udenfor Landvæsenet i 2 eller 2½ Aar, skal udelukkes og stilles i Karantæne i 6 Aar, inden han kan komme ind under denne Lovs Velsignelser. Det synes jeg er urimeligt, naar enhver Sned-